

Tentti, 18.12.2007

Merkitse paperiin selvästi: C3-II, tentti, päivämäärä, nimi, osasto, opintokirjan numero ja allekirjoituksesi.

Kokeessa ei saa käyttää taulukoita eikä laskimia. Perustele vastauksesi!

Tehtävä 1a. Laske $\mathcal{L}^{-1}\left(\frac{3s-137}{s^2+2s+401}\right)$.

b. Laplace-muunna yksikköaskelfunktiota hyväksi käyttäen funktio $f(t) = 0$ kun $t < 3$ ja $f(t) = t^2$ kun $t \geq 3$.

Tehtävä 2. Laske matriisin

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -3 \\ 4 & -1 \end{pmatrix}$$

ominaisarvot ja -vektorit ja esitä diagonalisointi. Laske diagonalisoinnin avulla A :n inverssi ja A^6 .

Tehtävä 3. Määrittele ortogonaalinen matriisi. Osoita, että

$$H(\phi) = \begin{pmatrix} \cos 2\phi & \sin 2\phi \\ \sin 2\phi & -\cos 2\phi \end{pmatrix}$$

on ortogonaalinen kaikille reaalisille ϕ . Mitä matriisi tekee tason vektoreille? Mille ϕ :n ja ψ :n arvoille $H(\phi)$ ja $H(\psi)$ ovat vaihdannaiset? Tulkitse tulos geometrisesti.

Tehtävä 4. Ratkaise systeemi

$$\begin{cases} y_1' = -2y_2 \\ y_2' = 8y_1 \end{cases}$$

Mikä on origossa olevan kriittisen pisteen tyyppi? Onko systeemi stabiili? Entä asymp-totottisesti stabiili?

Tehtävä 5. Linearisoi

$$\begin{cases} y_1' = y_2 \\ y_2' = 4y_1 - y_1^3 \end{cases}$$

ja karakterisoi lineaarisen systeemin kriittisten pisteiden tyypit. Mitä voit tämän perusteella sanoa epälineaarisen systeemin käyttäytymisestä?